

TEMBEL HAKSIZDIR

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 16.09.2012 tarihli (180.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdü'lîlâhi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmaîn.

Aziz Kardeşler,

Sevgili Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem her şeyiyle bizim için mükemmel ve yegâne örnek olduğundan dolayı; O'nun ağzından çıkan sözlere, yaptığı dualara, yaptığı beddualara, tavırlarına yüzde yüz dikkat etmek zorunda olduğumuza inanıyoruz. Mesela, Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vesellem, bir dua yapıyorsa bu duanın içeriği bizim için çok önemlidir. Eğer bir şeyi sevmediğini söylüyorsa bu da bizim için çok önemli. Biz sadece "Şu duayı yapınca işte bu hastalıktan kurtuluyorsun." gibi yüzeysel bir nedenle peygamber aleyhisselam efendimizin dualarına, sözlerine bakmıyoruz. O duanın içeriğindeki anlatımın da bizi ciddi bir şekilde ilgilendiriyor olması lazım.

Şimdi bir örnek vermek istiyorum. Buhari ve Müslim'in rivayet ettiği bir hadisi şerifte Enes radiyallahuanh -ashabı kiramdan olan- "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz şu şekilde dua ederdi." diyor. Şimdi burayı iyi dinlemek gerek. Bizim de yapmamız gereken uygun ve güzel bir dua; çünkü Peygamberin yaptığından daha güzelini yapamayız. Bunu örnek olarak gördüğümüz gibi Peygamber aleyhisselamın gündemini meşgul etmiş olan bu duanın, içeriğine de önem vermemiz lazımdır. Dua bütün olarak bizim duamız. Biz de böyle dua yapalım diye Peygamberimiz bizim önümüzde bu duayı yapmış. Sessiz bir şekilde bu duayı yapabiliirdi. Sesli sesli yapmış ki sahabe bunu duymuş, Enes duymuş. "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem böyle dua ederdi." diyor. Bu, bizim de bu duayı yapmamızın uygun bir şey olduğunu gösteriyor ama iyi bir mü'min, akıllı bir mümin bu kutuyu da açar. Kutuyu bütün olarak aldığı gibi, kutunun içinde ne olduğunu merak ediyor olmamız gerekmektedir. İşte, bu duanın içeriğini açtığımız zaman da Enes radiyallahu anh diyor ki, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem derdi ki; "Allah'ım tembellikten sana sığınırım, korkaklıktan sana sığınırım, yaşlı başlı olmaktan sana sığınırım ve cimrilikten sana sığınırım." Bu duanın Enes'in rivayet etmediği başka bölümünde de "Kabir azabından, ölüm fitnelerinden sana sığınırım Allah'ım!" diyor. Şimdi burada saydığı şeyler şüphesiz Peygamber aleyhisselatu vesselam efendimizin yaptığı tek dua değil bu. Bir duasını örnek aldık, bu duanın da içine baktık. Tembellik, korkaklık, yaşlılık, cimrilik, kabir azabı ölüm fitnesi; "Bunlardan sana sığınırım Allah'ım!" diyor.

Kardeşler,

Şimdi, mümin olarak bizim üsveî hasenemiz ve yegâne örneğimiz olan sevgili Peygamber aleyhisselatu vesselam efendimizin duasını açtığımızda; bir kere boş bir dua yapmayacağını, bunları rastgele saymadığını hepimiz tahmin edebiliriz. Filan kandil gecesinde ya da filan camide yapılan şirin edebiyat dualarının, hepimiz ne manaya geldiğini biliyoruz. Ne dediğini anlamadan, "Ey kara göklerde, karanlık bir gecede, kapkara taşın üstünde, kapkara karıncayı gören..." diye başlayan dualar kime söylendiği belli olmayan, daha çok kameralara konuşulmuş dualardır. Yani bunların ne kadarı kabul olur ne kadarı başımıza bela olur, bunu da az çok tahmin edebiliriz. Âlim olmak gerekmez bunun için; ama bu Allah ile arasında mesafe olmayan Peygamberimizin duası. Böyle, ümmetine şirin görünmek "Ne dua ettin maşallah! Arafat'taki duan bir harikaydı!" dedirtmek için yapmadı herhalde. Kimsenin aferinini, hoş görüsünü kazanmak ya da "Bir daha sene yine çağırırsınlar kandilde dua etmeye." şeklinde bir beklentisi yoktu herhalde Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem. Kuran okur gibi, bize cenneti gösterir gibi, cehennemi gösterir gibi, Allah'ımızı bize tanıtır gibi dua etti. Bu duaya dikkat edin. "Kabir azabından, ölüm fitnesinden, çocukların elinde oyuncak olmuş ihtiyarlıktan, korkaklıktan, cimrilikten, tembellikten sana sığınırım Allah'ım." diyor. O'nun için kabir azabı söz konusu olmadığı halde; bize ders vermek için söylüyor bunları. Kabir azabı ve ölüm fitnesi; yani ölürken insanın ayağının kayma tehlikesi, ölürken son nefesi maazallah hayatı berbat edip cenneti perişan edecek şekilde son nefes bitirme endişesine karşı Peygamberimiz "Bundan sana sığınırım Allah'ım." diyor. Yani "Beni koru!" diyor.

“Sana sığınırım.” ne demek? “Beni koru Allah’ım!” demek. Çok yaşlanmış; çoluk çocuğun maskarası olmuş, bitkin, yediğini düşüren, düşürdüğünü kaldıramayan yaşlılara kimse bakmıyor. Bu haldeki bir ihtiyarlık da çok hoş bir manzara değildir. Allahu Teala, Peygamber efendimizi çok ihtiyarlamadan önce, hâla kendi hacetini görebildiği bir zamanında aldı huzuruna. Çok ihtiyarladığında insan perişan oluyor, çocuklarının elinde çocuk oluyor. **وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ** “Bununla beraber kimin ömrünü uzatıyorsak yaratılıştan; onu, tersine çevirip güçten düşürüyoruz.” diyor Kur’an. Yani bir tür çocuklaşıyor insan, bunu örnekle görüyoruz. Anlamıyor! Bir şeyi anlamadığını anlamıyor! “Bu hale düşmekten sana sığınırım Allah’ım!” diyor Peygamberimiz. Yani “Beni koru Rabb’im, ben bu hale düşmeyeyim, insanlardan korkan bir Muhammed denmesinden sana sığınırım, beni koru Allah’ım.” diyor. Sonra tembellikten de Allah’a sığınıyor. Demek ki bir insanın tembel olması, kabir azabı kadar ağır bir şeydir. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Allah’a sığınırken kabir azabından, yüz on yaşında eli ayağı tutmaz ve gözü görmez bir ihtiyar olmaktan Allah’a sığındığı gibi; tembel olmaktan da Allah’a sığındı. Tembellik bir bela, bir musibet, insanın başına gelmiş bir afettir. Bu nedenle biz, bir çocuğun özürülü olmasına nasıl esef ediyorsak aynı şekilde tembelliğe de esef etmeliyiz. Özürülü çocuk kalkıp bardakta suyunu alamaz. Tembel de üşendiğinden kalkıp suyunu alamaz. İkisinin de su yok elinde! Biri tuvalete gitmeye takati olmadığı için, yatalak olduğu için altına kaçırıyor. Öbürü de tuvalete gitmeye üşendiği için altına kaçırıyor. İkisi de altına kaçırmış. İşte bu Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in Allah’a sığındığı bir hastalık. Bu bir afet! Kabir azabı, pîri fâni olmak, yaşlanıp insanların eline düşmek, hastalanıp ele güne muhtaç olmak gibi afetlerdendir tembellik.

Tembellik, bir oranda yaratılıştan kaynaklandığı gibi, çok önemli bir oranda da annenin, babanın ve çocuk eğitmekle mükellef tutulmuş kimselerin eğitim hatalarından kaynaklanmaktadır. Buna temas edeceğiz inşallah!

Kardeşler,

Tembel, yağmur yağarken brandayla kapatılmış bir toprak gibidir. Üstü naylonlanmış ve brandalanmış olduğu için yağmur yağsa da yağmasa da altı ıslanmadığından bitki yeşermez. Yağmur kendini göklere doğru açmış toprağın hakkıdır. Tembel, Allah’ın kâfire, en necis hayvana bile vermekte imtina etmediği nimetlerini almaya karşı bütün sistemleri kapalı insan demektir. Bu durumda Allah’ın nimetlerinden istemeye hakkı yoktur. Tembel yüzde yüz haksızdır, hiçbir hakkı yoktur tembelin. Tembel açlığından sefaletinden dolayı, sürülmüşlüğünden dolayı da asla bir hak talep edemez. Çünkü Allah cenneti; iman karşılığı olarak verdiği için, hiçbir çalışma yapmadan cennette herkes geçinecek. Fakat dünya hayatını Allah, peygamberlerine bile çobanlık veya marangozluk yaptırarak rızık verdiği yer olarak kurdu. Peygamberlerimiz dahi çobanlık yapmıştır. Daha sonra imana davet edecekleri insanların koyunlarını, beklediler; çünkü dünya mü’min olduğun için, peygamber olduğun için, iyi bir Müslüman olduğun için, takva adam olduğun için gökten rızık yağın yer değildir. Çalıştığın için, alnından terini sildiğin için, yatağına gitmeye kadar vakit bulamadığın için, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem gibi gerekirse çobanlık yapmak zorunda kalsan bile; çobanlık yapıp rızıkını temin etmek istediğin için çalışan insanların yeridir dünya. Bu nedenle; kâfirler çok iyi çalışırlarsa dünyada çok iyi bir hayatları olur. Müminler de çok iyi çalışırsa onların da dünyada çok iyi hayatları olur.

Dünya alın terinin yakıt olarak kullanıldığı yerdir. Alnından ter akıtmayanların, istemeye ve almaya alışmışların bir hakları yoktur. Sahabeden Muaz radiyallahu anhu Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem görmüş. “ Muaz bu ellerin ne senin böyle?” demiş. Yani elleri nasır tutmuş. “ Ya Resulullah, tarlada kazma vurmaktan ellerim nasır tuttu, patladı. Çoluk çocuğun rızık için uğraşıyorum.” demiş. Mübarek eliyle Muaz’ın elini tutmuş. “ Bu eli Allah sever!” Çünkü çalışıyor, çalışmaktan nasır tutmuş. Beklemekten uyuşmuş el başka; çalışmaktan nasır tutmuş el başka. Allah

nasır tutmuş elleri seviyor, yara bere içinde kalmış eli seviyor. Elbette o elin sahibini de seviyor. Bu dünyanın kanunu şudur: “Peygamber bile olsan çalışacaksın!”

Peygamber aleyhisselamın halifesi (Ümmeti Muhammed’in göz bebeği, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in en büyük dostu, Resulullah aleyhisselam vefat ettikten sonra Ümmeti Muhammed’in başına geçen ilk Müslüman lideri) Ebubekir radiyallahu anh, halife olduktan iki gün sonra Medine sokaklarında “Sütçü!” diye bağırarak dolaştı, süt sattı. Medine’nin dış kısımlarından bidonlar ve kovalarla süt getirip şehirde deve sütü satan bir lider olarak Ümmeti Muhammed’in başında durdu. Aynı ümmetin sadece iman eden bir delikanlısı olduğu için elinde öğrenci belgesiyle burs toplayan öğrencinin yoluyla Ebubekir’in, sütçü Ebubekir’in yolu arasında çok fark var. İman açısından değil elbette; ama amel, tavır, kimlik şahsiyet açısından. Ömer bin Hattab radiyallahu anh, Sütçü Ebubekir’in önünü kesti. “Ne yapıyorsun Ebubekir, ne yapıyorsun böyle?” dedi. Ebubekir “Çocuklarımı ne ile doyuracağım Ömer? Ümmetin halifesi olduk, çocuklarımız yemek yiyecek. Rızık temin edeceğim.” Ömer “Sen bu sütle meşgul olursan bu ümmetin işini kim görecek, sana bir maaş bağlarız. Ebubekir bırak bu süt işini!” dedi. Bu ümmetiz biz! Üst elin alt elden daha faziletli olduğunu, veren el olmak gerektiğini bize telkin etmiş Peygamber aleyhisselatu vesselam efendimiz var bizim.

Kardeşler,

Tembellik; bu ümmetin ciddi bir şekilde dışlaması gereken bir hastalıktır. İki türlü tembellik vardır insanın bedeni de tembel olur akli de tembel olur. Beden tembelliği vardır; vinç gelmeden yerinden kalkamaz, ağır bir tiptir. Bir de akıl tembelliği vardır ki akıl tembelliği eğer delilikten, sefahattan, cünun denen bir hastalıktan kaynaklanıyorsa Allah'tan gelmiştir; ailesi, çevresi, ümmeti onu korumak zorundadır. Bir sıkıntı yok, Allah'tan geldi bu musibet! Fakat ailenin, öğretmenin, eğitim görevlilerinin; hantallıktan, sırf şımartmaktan, üşenmekten veya başka bir nedenden dolayı köreltikleri beyinler; daha sonra tembel olarak ümmetin camilerinde, sokaklarında dolaşırlar. Müslümanların arasında dolaştığında o tembel, şüphesiz ümmetin başının belası olduğu gibi; o tembeli ümmetin içine salanlar da aynı şekilde bundan mesul olacaklardır.

Çobanlık bile yapmış, çalışkan bir peygamberin ümmetiyiz biz. Allah'ın çalışan kullarını sevdiğini, bize söyleyen bir Peygamberimiz var bizim. Biz emekli olabilen bir ümmet değiliz, ne zaman takatimiz biterse o zaman bir kenara çekiliriz biz. Süremiz dolduğu için emekli olmayız, takatimiz bittiği için emekli oluruz. Çünkü biz çalışmayı “Rabb’imizin rızasını kazanacağız, çoluk çocuk geçindireceğiz, sadaka vereceğiz, cihad edeceğiz.” diye yapıyoruz. Sadece “Herkes yirmi beş sene çalışır, biz de yasa gereği yirmi beş yıl çalışacağız.” diyemeyiz. O bu dünya hayatının büyük bir kısmını eğlence için, zevki sefa için takdir eden anlayışın ürünüdür. Biz Muhammed aleyhisselamın ümmetiyiz! Tarlalarımızda çalışırız, hamallık yaparız. Bizim peygamberimiz “Dağlardan odun getir, sat, geçin. Yüzünün suyunu akıtma!” diyen peygamberdir sallallahu aleyhi ve sellem.

Kardeşler,

Tembel yüzde yüz haksızdır. Tembelin Ümmeti Muhammed'den de, Allah'tan da alabileceği bir hakkı yoktur ve itiraz edebileceği bir şeyi de yoktur. Çünkü cennet belki “Nimetler niye eksik?” diye itiraz edilebilen bir yerdir; ama dünya, çalışmadan kimsenin kimseye bir şey vermek zorunda olmadığı bir yerdir. Herkes takati kadar, gücü kadar çalışmak; çalıştığının karşılığı ile yaşamak zorundadır.

Kardeşler,

Biz tembellik deyince şüphesiz, ibadetteki tembellikten de söz ediyoruz. İbadetlerde tembellik bir münafıklık hastalığıdır. Yani münafıklar ancak ibadette tembel olurlar. “Namaza kalktıklarında münafıklar, tembel tembel kalkarlar.” (Nisa-142) Allah buyuruyor. Sanki yere yapışmış da, yapıştığı yerden zor kalkıyor. Namaza kalkacak bir türlü! Son vaktine kadar bekliyor; o son vaktinde de sünnetleri kılmadan namazı kılıyor. Rükû ile secde arasında hiçbir mesafe yok; yani rükû secde birbirine karışmış olarak namazı kılıyor, neredeyse bir saniyede bir rekat kılacak!

“Tembel tembel üşenerek kalkarlar” (Nisa-142) namaz onun için bir yük! Şu kamyonu arkasından it desen herhalde kolay iterdi onu; ama namaz dedin mi daha zor onun için “Tembel tembel üşenerek kalkarlar” (Nisa-142) Bu münafık hastalığı ibadetlerde cihatta ve Ümmeti Muhammed’in beraber olması gereken yerlerdeki hantallıktır. Elbette münafıklıktan kaynaklanan bir hastalıktır, ama biz her şeyden evvel bedensel tembelliği, zeka ve akıl tembelliğini öne çıkararak bunu söylüyoruz.

Bu ümmet çalışması gereken bir ümmettir. Bu ümmetin tatili de iştir. Çünkü çocukken ezberlediğin inşirah suresinde “İşin bittimi öbür işe koyul. “ Allah buyuruyor. Yani elbette bu “Hiç uyuma, hiç gezme!” demek değildir, ama “Gezmen de uyuman da iş mantıklı olsun.” demektir. Çünkü mü’min ya yatalak hasta olduğu zaman ya da mezara girdiği zaman işi gücü bitmiş demektir. Bunun dışında mü’minin yapacağı bir iş, muhakkak bulunmalıdır. İşten işe geçen ümmetiz biz. İşin içinde iş üreten ümmetiz; iş yoğunluğuna iş ilave edince temposu daha da artan bir ümmetiz. İş geldikçe, üzerine binildikçe bir yay gibi kaldırma kapasitesi artan bir konumdayız biz. Biz Ümmeti Muhammed’iz! Bizim inşirahımız yani yüreğimizin açılması, huzurumuz, mutluluğumuz; iş ortamındadır.

Inşirah suresi ne demek? Yürek açan, rahatlatan, moral veren sure demektir. "Bir iş bitince öbürüne geç." Moral vermek için, moralli olmak için Ümmeti Muhammed’e yol gösteriyor Allah. “Senin göğsünü genişletmedik mi ey peygamber?” diyor. Ona ne tavsiye ediyor? "Bir iş bitince öbürüne geç." Namazı bitirdin, doğru odun yarmaya, odunları yardım, namaza; namaz bitti, şöyle biraz Kur'an oku; o bitti, çocukları gezdir; o bitti, eve yardım et; o bitti, evin badanasını yap!

"Bir iş bitince öbürüne geç." Bütün bunlarda; odun yarmakta, namazda, ibadette, gezmekte, çocukları eğlendirmekte, fabrikada çalışmakta, atölyede durmakta hep Rabbin olsun gayen senin. O zaman fabrika da iş yeri de senin için ibadet yeri olur, mescit zaten senin için ibadet yeridir. Bu Ümmeti Muhammed karakteridir. İşin içinde iş üretir, iş çoğaldıkça şenlenir o. İş çoğaldıkça daha çok mutlu olur, daha huzurlu olur.

Yaşadığımız kaoslar, başımıza geldiğinde sadece bize mahsus olduğunu zannettiğimiz sıkıntılar; iş azlığındandır. Çünkü Allah hırs olarak her insana, dünyayı tek başına avucunun içine alıp sonra koltuğunun altına koyup tek başına yürüyecek kadar hırs vermiştir. “Bu kadar para yeter, bunu on senede bitiremem zaten!” deyip bir daha para istemeyen bir insan görüldü mü bu dünyada? Var mı böyle bir insan? “Bütün dünya senin.” denilse “Yahu bu dünyada bunalırım, tatile gitmek için uzaydan da bir yer bulun!” diyecektir insanoğlu. Bu kadar hırsı olan biri o kadar da çalışmalıdır. Hırsa gelince Karun hırsı, çalışmaya gelince tembel çalışması! Bu dengesizlik içinde stres de olur bunalım da olur çıldırma da olur, insan çıldırır neüzü billesi Teala.

Kardeşler,

Demek ki ibadetlerde tembellik bize ait değil; iş tembelliği de bize ait değil, insani tembellikte de bizim yerimiz yoktur. İnsanlıkta da çalışkanız biz. Ne kastediyoruz insanlıktan? Biz anamızı, babamızı, halamızı, teyzemizi ve üzerimizde garabet, yakınlık hakkı bulunanları ihmal edemeyiz. Anaya, babaya karşı kusur da tembelliktir. İşten güçten, arkadaştan, toplantıdan; anneye, babaya, halaya, dedeye vakit bulamamak bir tembellik çeşididir. Sılayı rahim de Allah bağlı bağlardan birisidir. Dolayısıyla sılayı rahimdeki tembellik; kardeşlerim birbirini görmeye vakti olamaması, birbirlerinin dertleriyle ilgilenememesi bir tembellik çeşididir. Bu da biz de yoktur, biz de olmamalıdır. Ebeveyn ilişkisi, aynı şekilde çocuk ilişkisi; yani bir insanın çocukları için vakit bulamaması, tembellikten başka bir şey değildir. İş yoğunluğunda ya da hizmet içindeyken veya fabrikadaki yoğunluğun içinde “ Bir iş bitince öbürüne geç!” yapacaktın sen. İşin içinde iş bulacaktın.

Bu asrın getirdiği sıkıntılardan biri de cep telefonu ile iş görme hastalığıdır. Bu da bir tembellik çeşididir, tembellik virüslerinden birisidir. Günde yirmi defa eşini arayıp “Nasılsın, neredesin şu anda?” “Filan duraktayım.” Beş dakika sonra “Şimdi neredesin?” Bir asker, üstüne bu kadar tekmil vermez! Eşler akşam bir araya geldiğinde selam yok, sabah yok; herkes yatağa, otel buluşmaları bitti. Sabahleyin işe giderken telefon ediyor “Neredesin?” diye. “Apartmandan yeni çıkıyorum.” “İyi, iyi güzel tamam eve gelirken şunu unutma.” Beş dakika sonra yine telefon ediyor “Neredesin?” diye. Akşam bir araya geldiklerinde yine selam yok. Bu bir tuzaktır! “Cep telefonu kötüdür, dedi bizim hoca.” diye söylemiyorum bunu. Bir nimet bizi ne hale getirebilir bunu örneklendirmek istiyorum. Bu bir nimettir, bu güzeldir ve Allah'ın ihsanıdır. Bunu biz, zehir zemberek ettik kendimize. Her biri on dakikadan günde yirmi telefon, adam iş gücü yapamıyor telefon görüşmesinden, ama akşam selam yok, kelimeler yok, kocası gelince o yatmış oluyor zaten.

Biz Ümmeti Muhammed'iz. Allah'ın hakkını Allah'a veririz. Bedenimizin hakkını bedenimizde tutarız. Ailemizin hakkını ailemizin hakkı diye yerine oturturuz. Kardeşlerimizin, arkadaşlarımızın hakkını da ihmal etmeyiz. Dört hakkı da dört dörtlük yapar bir kitleyiz biz. Böyle öğretti Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz ashabına, ashabi da -Allah onlardan razı olsun- dini bize bu şekilde aktardılar.

Bizim dinimizde “Toplum çok kötü. Al iki tane kilim doğruca dağa çık, orada ot yol, akşama kadar ot ye, sabaha kadar namaz kıl!” şeklinde bir ibadet anlayışı yoktur. Böyle ibadet İsrailoğulları'nda var, ama bizde yoktur. Sahabeden bir tanesi diyor ki; “Resulullah sallallahu aleyhi ve sellemle beraber bir vadiden bir yere gidiyorduk. Bir vaha gördük.” Vaha nedir? Çölün ortasında sulak bir yer, küçücük bir ada gibi yani. Kara içinde bir ada, yemyeşil ağaçlar var, ama küçük bir yer. Küçücük bir ada yani piknik yeri gibi bir şeyden bahsediyoruz. “Ya Resulullah, insanın içinden geçiyor ki Medine'deki yeri yurdu bırakayım da geleyim şuraya yaşayayım. Ne kadar güzel ya yemyeşil bir yer.” Orada da ne yapacak? İşte ibadet edecek, namaz kılacak; ama şehir kargaşasından kaçacak. Herhalde şehirler çok karıştı o zaman, hava kirliliği vardı herhalde. İşte orada kalacak, o vahada yaşayacak. Buyurmuş ki sallallahu aleyhi ve sellem; "Sakin ha sakın, böyle bir şeyi aklınızdan geçirmeyin sakın ha! Burada gelip namaz kılacağım, ibadet edeceğim, öyle değil! Sizden birinizin bir saat orada cihat etmesi, burada şu kadar sene Allah için yaşamasından daha hayırlıdır."

Bu ümmet, dertli ümmettir. Çoluk çocuğundan, çevresinden, apartmanından, sitesinden, iş yerinden, sendikasından her yerden dertleri vardır. Dertleri için de çareler üretebilen bir ümmettir; üzerine basıldıkça kaldırma kapasitesi kalkan bir yay gibidir bu ümmet. Basıldıkça ezilen ümmetler, eski ümmetlerdi. Onlar Allah'ın yeryüzündeki hilafet makamını kaldıramayacakları için, Allah onların peygamberini de kaldırdı, ümmetliklerini de kaldırdı ve bu ümmeti getirdi. Enerjisi kıyamete kadar yeterli olacak bir ümmetiz. Bu ümmette akıl tembelliği olmaz, bu ümmette beden tembelliği olmaz. Bu ümmetin Ashabi (Allah onlardan razı olsun) akşam namazını Resulullah sallallahu aleyhi ve sellemle kılar “Yatsı namazına kadar camide bekleyelim.” diye düşünürlerdi. Akşamla yatsı arası, Efendimiz aleyhisselam yatsıya geldiğinde hepsini uyuyakalmış bulurdu. Neden? Çünkü akşama kadar tarlalarında çalışmışlar, tarla değilse de muhakkak üç yüz- beş yüz kilometrelik mesafeden sırtında askeri teçhizatı ile cihattan geliyordu zavallı. Mescidde namaz kılarken uyuyakaldılar, ama yataklarına çekilip uyuyakalmadılar. İş ortasında uyudular, bedenlerinin pili bittiği için çöktü kaldılar. Pısrık insanlar gibi bir kenara çekilmediler hiçbir zaman. Allah onlardan razı olsun.

Kardeşler,

Elbette bir toplumun içinde “Herkes yirmi dört saat aktif, cevval olacak.” diye bir şey yoktur. Tembeller, asalaklar, başkasından geçinenler de olacaktır; ama burada çok önemli bir nokta var. Bir kimse tıpkı birinin felç olduğu gibi asalak olabilir ya da birisi muhakkak tembel olacaktır, bu bir hastalık çeşididir ve bu hemen ortadan kalkmaz. Tıpkı romatizmalı bir insan da olduğu gibi bu da bir hastalıktır. Tembellik ahlak hastalığıdır. Fakat burada bir risk var. Nedir bu risk? Hiç kimse Allah'a

imani, ibadeti, Kur'an okumayı, onu zikretmeyi, cihad etmeyi, camide namaz kılmayı tembelliğinin maskesi yapamaz! Bu çok önemli. Tembellik madem hastalığıdır, bunu Allah'ı alet etme! İşte "Tefekkür etmekten vakit bulamıyorum çalışmaya." diyor. Sen, çobanlık yapmış peygamberlerden daha fazla mı tefekkür edeceksin? "Bu mübarek adam, İslamî hizmetlerden çoluk çocuğunu geçindirmeye vakit bulamıyor. Ev alamadı. Müslümanlar da toplanıp onun evini alsınlar bari." Ashabı kiram İslam'a hizmet etmediler mi? Bin bir meşakkat içerisinde bellerine taş bağlamadılar mı ayakta durabilelim, diye. Bu Ümmet, ashabı kiramın peşinden giden ümmettir. Hiç kimse Allah'a ibadeti, Kur'an'ı, zikri, ilmi tembelliğinin illeti yapamaz. Tembelsin kardeş. Otur, artarsa Ümmet'in sadakasından sen de yersin, deriz.

Kardeşler,

Burada, bir örneği net bir ölçü olarak aklımıza koyalım. Ebu Kulabe isimli sahabi, Allah ondan razı olsun, diyor ki "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yolculuklarda gruplarla ilgilenirdi." İşte bir yere On beş, yirmi kişi bir grup olarak topluca gidiyorlar. Askeri deyimle manga manga gidiyorlar. Bunlarla bir bir ilgilenirdi. Bir gün bir yolculuktan, bir cihattan dönerken bir grup sahabi küme olmuşlar, aralarında konuşuyorlar. Yanlarına yanaşmış Efendimiz aleyhisselam da "Ne konuşuyorsunuz?" diye sormuş. Demişler ki: "Sen ki ya Resûlullah, şu adamı görüyor musun? Ya günlerdir yoldayız. Biz yürüyoruz, o Kur'an okudu. Şöyle bir on dakika mola verelim dedik, o namaza durdu. Ya Kur'an okur ya da namaz kılar. Hayran olduk buna ya Resûlullah." dediler. Kim, kime hayran olmuş. Bir grup sahabi kendileri gibi başka bir sahabiye hayran olmuşlar. Niye ama? Yolda onlar atlarını, develerini coşturarak gidiyorlar. O da Bakara suresi okuyor. Onlar kendi aralarında hal hatır soruyorlar, o Al-i İmran Suresi'ni okuyor. Sonra bir yerde atlarını dinlendirmek, develerine yem vermek için mola veriyorlar, yemek pişiriyorlar; o hemen namaza başlıyor. Ya namaz ya da Kur'an maşallah! Namaz, Kur'an; başka bir şey yok! Buyurmuş ki aleyhisselam Efendimiz; "Peki, bu adamın atına kim yem verdi? Madem hemen mola verdiğiniz yerde, hemen bu oturup namaza başlıyor. Atına kim baktı bunun? Bunun yemeğini kim pişirdi?" "Ya Resulallah o namazla Kur'an'la meşgul, hep biz yaptık onları. Yani o namaz kıldı; biz yemeğini pişirdik, atının tımarını yaptık. O Kur'an okuduğu için biz diğer işlerle meşgul olduk." Peygamberimiz "Siz ondan hayırlısınız!" buyurmuş. "Siz ondan hayırlısınız." İmanda aynıyız, aynı iman ikisi de. Onlar da Kur'an ve namaz erbabı; ama onlar Allah için gidilen bir yolda atlarının yemini veriyorlar, yemek pişiriyorlar, uykuları gelince de uyuyorlar. Bu açık göz, fazladan sevap kazanmak için hamaliyeyi bunlara devretmiş. Namaz kılıyor, Kur'an okuyor; bunlar mübarek işler; ama arkadaşlarına atının yularını temizletip, atını eğer yaptırıp kendisi de orada Kur'an okuyup, namaz kılıyorsa böyle bir şey yoktur, olamaz.

Böyle değildir mü'min. Namazı buna maske yapamazsın! (فلكم خيرا منه). "Sizin hepiniz ondan hayırlısınız." buyurmuş. Bu sözü söylediğinde daha hayırlısını gösterdiği ashabi; o adam namaz kılarken, Kur'an okurken yemek pişiriyordu. Allah yolunda yola gidiliyor; sen namaza duruyorsun, onlar da yemek yapmak için soğan doğruyorlar. Hayvanlar pislemiş, onlar hayvanların pisliğini temizliyorlar; bu da kibleye dönmüş namaz kılıyor. (ومن كان يرحل له). "Bunun hayvanı ile kim ilgileniyordu?" buyurmuş. "Biz ilgileniyorduk ya Resûlullah" demişler. "Siz ondan hayırlısınız." buyurmuş sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz.

Bu Ümmet; çalışkan ve yirmi dört saati hareketli yaşayan bir Ümmet'tir. Asla ibadetleri, kulluğu, namazı, Kur'an'ı, cihadı zevklerinin maskesi yapmaz. Böyle bir Ümmet'iz biz. Açlığımızı söyleriz, sıkıntımızı dile getiririz. Çaresiz kalınca Allah'a sığınırız, Allah'ın kullarından yardım isteriz; ama taşı sıkırsa taştan su çıkaracak bir güce sahipken kimsenin sadakasını almayız. Aleyhisselatu vessalam Efendimize, Ensar'dan bir adam gelmiş. "Ya Resûlullah! Çok muhtacım, yardım emri versene bana." demiş. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem de "Yahu sen ne kadar muhtaçsın? hiç mi bir şeyin yok?" demiş. "Hiçbir şeyim yok ya Resulallah." demiş. "Evinde de mi bir şey yok?" demiş. "Evimizde bir çul var bir de su taşıdığımız bir kabımız var, çömleğimiz." Bir çömlek, bir çul var. Peygamberimiz "O

ikisini getir bakayım bana.” demiş. Adam gitmiş evindeki çulu, yani sergi veya minder olarak kullandığı çulu veyahut da işte halı parçası gibi bir şeyi getirmiş, Efendimizin önüne koymuş. Almış onları Efendimiz “Bunları benden alan var mı?” demiş. “Bunları benden alan var mı?” Birisi demiş; “Ya Resûlullah, bir kuruş vereyim onlara.” demiş. Eski çul! “Bir kuruş az.” buyurmuş Efendimiz. “Alan var mı, alan var mı? diye açık artırma yapmış. “İki kuruş veriyorum ya Resûlullah!” demiş birisi “Eh al bakalım.” demiş ve satmış onları ona. O iki kuruşu da o adama vermiş, “Al bunları! Git bir tanesi ile bugünkü rızıklarını al çocukların, bir tanesi ile de bir balta al, gel.” demiş adama. Adam gitmiş çarşıdan balta almış, gelmiş. Bir odun bulmuş Efendimiz, ondan baltaya güzel bir sap yapmış “Al bunu omzuna koy bakayım.” buyurmuş.

Hadisi şerif anlatıyorum kardeşler! Babalık yapıyor şimdi. Tembel bir çocuğuna babalık öğretiyor Peygamberim! “Bu balta bak ne kadar sağlam oldu. On beş gün seni Medine’de görmeyeceğim. Buralardan çek git, on beş gün dağlardan odun toplayacaksın, on beş gün sonra bana geleceksin.” demiş. On beş gün sonra adam gelmiş. “Ya Resûlullah on kuruş kazandım.” demiş. “Ne yaptın onlar?” demiş. “On kuruş kazandım, gittim o çulun ve kabın yenisini aldım. Çocukları da yedirdim.” “Hah böyle!” demiş aleyhissalam Efendimiz. “Sizden biriniz yüz suyu dökmesin, alın teri döksün.” buyurmuş. Babalık! “Ah kardeşinize yardım edin.” deseydi, onun bir senelik maişeti çuvalarla çıkacaktı oradan; ama babalık, her ağladığında emzirmek değildir. Elini ağzına götürmesini de öğretmek gerekiyor.

Tembel haksızdır; Allah’tan bekleyeceği bir şey yoktur. Hasta haklıdır; anası, babası ağır hasta olduğu için ve onlara baktığı için çalışmayan da haklıdır. Onda Allah herhangi bir mazeret bulduğu için haklıdır. Sakat da mahpus da haklıdır ve Ümmet’in malında hakları vardır, ama tembelin ümmetin malında hakkı yoktur. Ümmetin moralini kullanmaya da hakkı yoktur. Çünkü biz, tembeller kahvehanede oturuyor. “Bir daha evlenir misin? diye sorduğunda delikanlı adamlar gibi kıs kıs gülüyor; ama işe gelince “İhtiyarım!” diyerek hemen emekli oluyor. Evlenmeye, tarla sahibi olmaya, apartmana gelince daha genç mübarek; ama işe geldi mi yok, bitti. Çocukluğundan beri çalışıyor(!) Çocukluğundan beri de yiyorsun beyefendi! “Çocukluğundan beri yiyorum.” diye elliden sonra bıraktın mı yemek yemeyi? Hırsa geldi mi Karun hırsı; çalışmaya geldi mi yaşlı.

Bu Ümmet; çalışkan, çalıştığını da dillendirmeyen bir Ümmet’tir. Çok çalışıyorsa çok kazanıyor zaten. Çünkü biz “Çalıştıkça Rabb’imiz bize sevap yazıyor.” diye iman ediyoruz. Çoluk çocuğumuza yedirdiğimiz rızıkımızın, verdiğimiz sadakalar gibi defterimize yazıldığına inanıyoruz biz. Bizimkisi sadece çalışıp sonra maaş almak değil! Hem maaş alıyoruz hem bütçemize para giriyor hem de Rabb’imizin rızasını kazanıyoruz. Böyleyiz, böyle kuruldu bu Ümmet’in düzeni.

Kardeşler,

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz Buhari ve Müslim’in rivayet ettiği bir hadisi şerifinde Aişe annemizden rivayet ediliyor. Buyuruyor ki -şu cümleye dikkat ediniz- “Sizden biriniz çıkıp da ‘bugün çok berbatım ya’ demesin; ‘bugün biraz yoruldu’ desin.” diyor. “Bugün çok berbatım ya, görmeyeyim sizi başım patlıyor bugün.” dedin mi çevrene de moralsizlik veriyorsun ve şeytan sana bunu dedirte dedirte öyle oluyorsun sonra. Demek ki bu söz aslında kaderi değiştirmiyor. Yani “Sen böyle dersin, Allah sana bir çuval patates yazmıştı onu geri alıyor. Madem böyle işte ‘bugün çok berbatım’ deyince sana yazdığı rızıkı geri alıyor Allah!” diye bir şey yoktur. Kader değişmiyor, ama sen mevcut kaderini kullanırken sıkıntı üretiyorsun. “İşler iyi değil! İşler iyi değil! İşler iyi değil!” diyorsun; ama her ay yeni bir şube açıyorsun “İşler iyi değil, işler iyi değil!” O “İşler iyi değil!” dedikçe şube sayısı çoğalıyor. “Selamun aleykum esnaf kardeş.” “Aleykum selam işler iyi değil. Altı aydır işler iyi değil. Son altı aydır hiç işler iyi değil.” Hep son altı aydır ama. Makas gibi dönüyor bu altı ay. Hep altı aydır işler iyi değil; fakat binalar yenilendi, araçlar yenilendi. Bereket versin ki işler iyi değil. Bir de işler iyi olsa dünyadan hicret edecek zaten. Bunları söyleye söyleye bereketimizi alıyor Allah. Ayşe anamız ne diyor; Resûlullah ne buyurdu aleyhisselatu vesselam “Sizden biriniz kalkıp da; İşler berbat moralim

çok kötü bittim. Vah be pis bir durumdayım, demesin.” buyuruyor. Çünkü öyle olur ve dua yerine geçer bu sonra. Evet, gerçekten işler sıkıntılıdır; ama beterin beteri olduğunu sen de biliyorsun. Sen de biliyorsun! En basit örneği vereyim size kardeşler. “Filan yerde Müslümanların durumu çok kötü! Çok! Orada hiç yiyecek bir şey yok, Sıfır!” diyorsun. Sonra ne zamandan beri böyle? “Hiçbir şey yok, hiç hiçbir şey yok!” Ne zamandan beri, diye sorduğumda; “Yedi senedir böyle.” diyor. “Filan baskından beridir böyle.” Yahu yedi senedir hiç yemeyen insan nasıl yaşar. Bu cümle, böyle değil aslında. Orada kebab yok, pırizola yok! İnsanlar onun yerine yarı pişmiş ot yiyorlar; ama sıfır değil, sadece rakamlar düşük!

Bir ifade mübalağası var. “Filan yerde siyasi bir zulüm var. Zalim bir devlet Müslümanları eziyor.” Bu yeterli bizim için zaten. Kalkıp kıyam edip oradaki kardeşlerimizin dertlerine çare olmasını istememiz için yeterlidir bu söz. Fakat “Aç ve sefiller! Kalacakları hiçbir yer yok; kış günü hepsi sokaklarda yatıyor.” diyorsun. Peki, geçen sene de böyleydi. Niye donmadılar? Öyle deme kardeşim! “Ev denmeyecek yerlerde yaşıyorlardı.” de. Elbette senin saray gibi evinin yanında onunki mezar gibi bile değil. Bizim mezarlarımız daha değerli. Yani üstündeki mermeri Afrika’da bulsalar, herhalde üç dört ev yaparlar ondan. Elbette doğru; ama mübalağa yapma! Gerçeği konuş! “Sıfır, hiçbir şey yok. Hiç hiçbir şey yemiyorlar.” O zaman demek ki nefes alarak yaşıyorlar, maşallah! O da bir yaşama çeşidi. Nefesle yaşıyorlar. Mübalağaya gerek yok! Nimet fazla olsun ona da itiraz yok, ama Allah hiçbir şey vermemiş gibi konuşursak bu, haksızlık olur.

Kardeşler,

Baba evinin mesulüdür. Hadisi şerif ne diyor: “Hepiniz çobansınız.” diyor. Bir erkek de evinin çobanıdır. Evdeki tembelliğinden kaynaklanan sıkıntıların hesabını ödeyecektir, çoban bey! Bu kadar basit! Sonra kadın için ne buyuruyor? “Kadın da evinin çobanıdır.” buyuruyor. Kocasının malının ve iffetinin çobanıdır. Kadın da tembelliğinin bedelini kesinlikle ödeyecektir. Bu, evdeki açlığa sebep olduğun da çocukların ibadetlerinden gevşemelerine neden olduğunda da camiye götürmeye ve hoca efendinin önüne oturtmaya üşendiğinde de tembelliktir. Tembellik işte! Tembelliğin bin bir çeşidi var. Erkek ya da kadın olarak tembelliğin seni hangi sonuca ulaştırdıysa onun bedelini ödeyeceksin. Nerede ödeyeceksin? Hem dünyada hem de ahirette ödeyeceksin.

Kardeşler,

Tembelliğin beş büyük nedeni vardır. Tembellik bir mikroptur. Bu mikrop nasıl bir hastalığın mikrobu filan nedenle filan çöplükte ürüyorsa tembellik de bir hastalıktır, bir urdur. Bu tembelliğin birinci nedeni; uykuyu, uyuyarak uyumaktır. Uyku istikrarı ve uyku düzeni olmayan tembeldir. Bu tembellik akıl tembelliği olarak da ortaya çıkar, beden tembelliği olarak da ortaya çıkar. Çocuklara matematik öğretilmeden önce, sabah namazının önemi öğretilmeden önce uyku disiplini verilmelidir. İnsanlar hayatlarındaki mutluluğu önce uykuyla ölçmelidirler. Uykunuz ne kadar düzenli, günün ne kadarını uyanık geçiriyorsun? Ona bakarak “İşler nasıl?” diye sorulduğunda “İyi veya orta halli!” de. İbadetten tut, günlük hayattaki meşgalemize kadar her şeyin en temel sorunlarından biri uykudur.

İkinci olarak da israftır; ama israf ekmeğin çöpe atılması değildir sadece. Bir nimeti yersiz kullanmaktır israf! Ekmeğin yeri çöp değil, midedir. Çöpe gittiğinde israftır ve doyduktan sonra yendiğinde de israftır. Çünkü senin miden çöplüğe döndüyse eğer; ha mutfaktaki çöp kutusuna attığın israf oldu ha doyduktan sonra yedin, israf oldu fark etmez. İsraf mı israf! Bütün nimetler için geçerlidir bu. Zaman israfı, vaktimizi kullanmada israfımız, dostluk israfı, çocuk nimetini Allah’ın verdiği gibi kullanamamaktaki israf, eğitimi yersiz ve zamansız yapmaktaki israfımız, tatillerdeki israfımız, hayata bakış israfımız, aşırılığımız gibi şeylerdir. Bunların hepsi, israfın bütün türevleri kesinlikle baş belasıdır.

Kardeşler,

Tembelliğin, uyuşukluğun bir başka nedeni de eğitim hatalarıdır. Eğitim hataları da ciddi bir tembellik nedenidir. Bir örnek veriyorum: Bu çocuk, girdiği sınavda memleketin en yüksek puanını alsın, diye uğraşmak tembellik nedenlerinden biridir. Neden? Yedi, içti, kalktı, oturdu, sabah akşam matematik çalışıyor; başka bir şey çalışmıyor veya Kur'an çalışıyor, tecvid çalışıyor. Hayattan bağı kopuk birini yetiştiriyorsun sen. Hayat sadece üniversitede birinci olmak veya Kur'an hafızı olmaktan mı ibaret? Çocuk bir yaşından itibaren kaşık tutuyor, beş yaşından itibaren kendisi yumurtasını kırıp yiyebiliyor. Olması gereken budur zaten. Hayata sadece dersle tutunan, bunun dışındaki her şeyi hazır almaya alışmış birisine tembellik aşısı yapılıyor, demektir. Yeri geldiğinde koltuktan aşağı düşen çocuğu bile şöyle bir göz ucuyla bakıp "Kırılmadı bir yeri kendi kendine kalksın." diyeceksin. Her ağladığında ambulansı aramaya kalkarsan bu çocuk ileride merdiven inip çıkmaya bile üşenir. Tembellik yatırımı yapmış oluyorsun çocuk için. Sadece imtihanlara çalışıyor. O imtihan kazanmaya çalışsın, "Tuvalete bile gitmesin durduğu yerde tuvaletini alırsın, zararı yok." Yatalak hasta gibi, yeter ki imtihana çalışsın, yeter ki dersine çalışsın. Böyle besi tavuğu beslenir. Tavuk bir yere kilitlemiş önüne yem konuyor arkasından yumurtası alınıyor, yem konuyor, yumurtası alınıyor. Bu hayvan için bir eğitim sistemidir.

İnsan hayat için, yeryüzü için yaşmalıdır. Mesela; bir baba, bir anne bir köy yolunda arabayı bilinçli bir şekilde bozup "Çalışmıyor araba. Mecburen köye yürüyerek gideceğiz." deyip günün birinde çocuklarını beş kilometre yürütmelidir. Yürümek diye bir kabiliyeti kaybordu insanlığın. Yürüme kabiliyetini kaybetmek üzere insanlık. İki katlı evde asansör olur mu? Olur tabii! Merdiven çıkma yeteneği yok, körelmiş. Böyle bir eğitim olmaz olasıydı. Her gelen teknolojik cihaz evimizdeki bir kabiliyetimizi köreltiyor. "İki kere iki veya dört kere kaç eder?" diye sorduğunda belki de sınavda yüksek puanı almış çocuk bile cevap veremiyor; çünkü makineye bakması lazım. Rakamlar büyüdü, çoğaldı. Her şeyimizi makineye yaptırma hastalığımız gelecek neslin aleyhine bir yatırımdır. Gelecek nesle kötülük yapıyoruz biz. Yürütmeyi, yemek yemeyi; artık zaten her şey de rendelenmiş, pişirilmiş olarak geliyor. Yemek pişirmeye de imkân yok! Neredeyse gelecek kuşak çiğnemeyi, tembellikten dolayı yapamayacak, şöyle karnından bir yerinden bir boruyla yemek direk mideye atılacak herhalde. Solunum için de bir fan filan koymak lazım; çünkü solunum yapmak da baya emek, vakit istiyor.

Tembellik sadece fabrikaya gitmek değildir. Düşünmenin de tembelliği var. Kendi zevklerine karşı da insan tembel olabilir.

Kardeşler,

Beşinci neden de insanın dinlenmesini bilmemesidir. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz buyuruyor ki; "Her işte bir yorgunluk muhakkak olur. Eğer yorgunluğu benim sünnetime uygun dinlenerek geçirirseniz rahat edersiniz. Eğer dinlenmeyi bilmezseniz kendi kendinizi helak edersiniz." buyuruyor. Tekrar nereye döndü? "فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ" "Bir işin bitince öbürüne dön." kuralına geldi. Yani bir Müslümanın yirmi dört saat şalterinin indirilmesi gerekmez; illa her dakikası bir işte olacak, kazma elinde olacak demek değildir. Yatmasını da bilecek, gezmesini de bilecek; yeri gelecek üç arkadaşına telefon edecek "Çay yaptım, gelin bir çay içelim" diyecek; ama bir günü harcamamak şartıyla. "Üçü on geçte çay hazır, üç buçukta da dağılıyoruz" diyecek. O yirmi dakikalık çay ibadettir. Çünkü bu dinlenmedir. Demlenmesi, içilmesi, iyi oldu mu olmadı mı diye çok konuşulursa gitti bir gün. Bu çay içilmedi ki zehir içildi o zaman. Çay sünnete göre içildiğinde nimettir. Arkadaşlarla bir kahve içmek bir nimettir. Bir arkadaşına selam verip hatırını sormak en mübarek nimetlerdendir. Arkadaşlarla muhabbet etme nimetini gerçekleştirdiği zaman, insanı yolda melekler karşılıyor; ama bir arkadaşına hatır sormak veya nasılsın demek için arayıp onun bir gününü harcarsan ve bu sebeple adamı işinden gücünden etmiş olursun. Bu bir azaptır, bile bile kendimize bu azabı yapıyoruz.

Kardeşler,

Belki de tembellik konusundaki en büyük sorunumuz; anneler babalar olarak çocuklarımıza birer tembellik örnekleri oluşturmamız ya da kendisi çok zor şartlarda ev sahibi, iş sahibi olmuş anne-babaların “Biz çektik, bari çocuğumuz çekmesin.” diyerek çocuğunu çok şımarık olarak yetiştirmeleri, bu ikisi de çocuğa yapılmış bir azaptır aslında. “Aman biz çektik çocuk çekmesin, biz çikolata yemedik, çocuk yesin bari! Eyvah, biz işe yürüyerek giderdik, aman servisle gitsin çocuk.” Kaç metre bu servisle gittiği yer? Bir kilometre. Günde bir kilometre yürümeyen insanda kolesterol oluyor. Genç yaşta insanların kolesterolü oluyor; buna bakmıyorsun sen ama. “Ee biz karda kıyamette lastikle giderdik okula.” Ee bu da gitsin. Sen gittin bak yetmiş yaşındasın taş gibisin maşallah. Demek ki lastik ayakkabıyla bir metre karda okula gitmek öldürmüyormuş. Çocuğa merhameti var; ama bu merhamet bedeli ağır bir merhamettir. Evet, çocuğa merhamet ediyorsun sonra çocuk, yetmiş yaşına gelmeden doktorun merhametine muhtaç olarak yaşayacak. Böyle bir kötü örneklik çocuklar açısından çok sıkıntılı.

Çocuklarımızın açısından tembellik nedeni olan ve psikologların özellikle üzerinde durdukları şeylerden birisi de bilhassa anne- babanın, anne- baba konumundaki öğretmenlerin veya çocuk eğitimcilerin, çocuklara darbe niteliğinde hakaret etmeleridir. “Senin adam olacağın yok! Şu hale bak be! Biz senin kadarken neler yapardık. Traktör gibi tarlayı baştan sona geçiyorduk. Siz burada yiyin için, bu kazandığımız size helal değil!” Bunlar, despot anne- baba lafları! Yani Allah, sana verdiği nimetleri senin başına kakmıyor. Peki, sen Allah’ın sana çocuğunun için verdiği nimetleri neden çocuğun başına kakıyorsun? Çocuklarımızı bu şekilde eğitemeyiz. Başka örnekler verecek olursak çocuğumuza; “Yahu vurduğun taş yarılacak, hala sen burada oturuyorsun.” demek yerine, çocuğu onun yaşıtı iyi bir çocuğun yanında iki saat tutarak çocuğa daha sağlıklı ve yararlı bir eğitim sunmuş oluruz. Hakaretler neticede çocuğun şahsiyetinin kaybolmasına ve kabiliyetinin körelmesine neden olur.

Evet, her çocuk kazmayı kaldırdığında toprağı yaracak kabiliyette değildir. Kimi bir vuruşta, kimi iki vuruşta, kimi beş vuruşta bir şeyi kıracaktır. Bu sebeple çocuğa karşı kötü davranışlarda bulunup onun tamamen kabiliyetsiz bir hale gelmesine neden olmayalım. Evet, çocuklarımıza tam bunun aksi olarak “Benim oğlum varken Koca Yusuf diye biri olmazdı dünyada herhalde! Benim oğlum istese Ağrı Dağı’nı tek başına kaldırır!” Buna sen de inanmadın çocuk da inanmadı zaten. Bu da yanıltır ve bir eğitim hatasıdır. Yani çocuğu meleklerden daha güçlü, cinlerden daha çevik hale getirmeye gerek yoktur. Çocuğu tabiatında ne varsa Allah onu nasıl yarattıysa o şekilde kabul edeceğiz, o şekilde değerlendireceğiz. Evet, her çocuğun matematik zekâsı iyi olamayabilir ya da her çocuk Kur’an’ı hemen iki günde okuyacak bir zekâyâ sahip olamayabilir. Onu muhakkak Allah, başka bir yeteneğinde üstün yaratmıştır.

Allah, herkesi üstün zekâlı olarak yaratsaydı hayatta bir dengesizlik olurdu. Herkesin aynı işi yapması mümkün değildir, Allah’ın bir düzeni var yeryüzünde. Kimini esnaf kabiliyetiyle yaratıyor, kimisini hocalık yapacak kabiliyetle yaratıyor, kiminin sesini güzel yaratıyor, kiminin sosyal ilişkisi çok güçlü yaratıyor. Biri beş dakika bir yerde oturuyor dört arkadaş elde ediyor; öbür insan bir ay hacca gidip geliyorlar beraber gittikleri kimseyi tanımıyor. Başka biri kazara otobüs durağında iki dakika beklediğinde cep telefonundan üç dört kişinin adresine bakıp akşam onlarla muhabbete gidiyor. Bu bir kabiliyet, yaratılış vesilesidir. Biri öbürünün daha iyisi değildir. Çünkü burada bizim soğana da pırasaya da ekmeğe de buğdaya da suya da sarımsağa da kısacası her şeye ihtiyacımız olduğu gibi, insanların kabiliyetlerinin her çeşidine de toplum olarak ihtiyacımız vardır. Bu Allah’ın düzenidir.

Çocuklarımız tembelliğe teşvik edecek yani mevcut kabiliyetlerini köreltecek hatalar yapmamalıyız. Kullandığımız ifadeler onları ne şımartmalı ne de köreltmelidir. İkisi de çocuğun geleceği açısından sıkıntılıdır.

Kardeşler,

Her halükarda bu ümmet ve bundan önce Allah'ın gönderdiği peygamberlerin ümmetleri çalıştıkları kadar dünya nimetlerinden istifade etmişlerdir. Tıpkı imanları ve amelleri kadar cennetten istifade edecekleri gibi! Çalışmayanın, aklen ve bedenen tembel olanın Allah'tan ve bu ümmetten alacağı bir hakkı yoktur.

Ve'l hamdül'İlahi rabbi'l âlemin.